

Fanul in hrana viteilor intarcati: limitat sau la discretie?

Descriere imagine:
Cusete

In mod traditional se recomanda ca, dupa intarcare, viteilor sa li se administreze fan in cantitati din ce in ce mai mari, pentru a dezvolta capacitatea rumenului, in special in cazul vitelelor de reproducie din rasele de lapte care, atunci cand vor fi adulte, trebuie sa fie in masura sa ingereze cantitati insemnate de furaje voluminoase.

Bazandu-se pe aceasta recomandare sau pur si simplu din nestiinta, crescatorii de taurine uita, de cele mai multe ori, sa mai administreze si furaje concentrate (graunte) viteilor intarcati, iar daca le administreaza, acestea sunt fie de proasta calitate, fie insuficiente.

Practica americana

Intr-un articol mai vechi din revista Ferma (nr.4/2003, p. 31) am prezentat importanta hranirii viteilor sugari cu furaje concentrate si a amanarii introducerii in ratie a fanului asupra dezvoltarii functionale a rumenului.

Iata ca un studiu realizat de Ministerul Agriculturii din SUA (USDA), in anul 2007, arata ca, in Statele Unite, varsta medie la care fanul se introduce in alimentatia viteilor este de 25 de zile, in fermele mai mici, si de 40 de zile, in fermele mari. Dupa intarcare, cantitatea de furaje concentrate administrata zilnic este de circa 2,27-2,72 kg, iar fanul se da la discretie.

Experimente comparative

Intr-un articol recent publicat in revista americana "Professional Animal Scientist" de catre un grup de cercetatori condus de T.M. Hill, autorii demonstreaza ca chiar si dupa intarcare trebuie sa acordam atentie cantitatii de fan consumate de vitei, pentru a putea obtine performantele de crestere dorite.

Cercetarile americane s-au efectuat prin doua experimente si au avut ca scop elucidarea influentei cantitatii de fan de slaba calitate si a concentratiei de proteina bruta (PB) din ratie asupra performantelor de crestere a viteilor masculi din rasa Holstein.

Iata care sunt, pe scurt, rezultatele acestor experimente, suficiente pentru a va convinge ca viteii, mai ales cei din rasele de lapte si mixte, au nevoie imediat dupa intarcare mai mult de furaje concentrate, decat de fan.

În primul experiment s-au utilizat 96 de vitei masculi intarcati, cu masa corporala de 79 kg, impartiti in patru loturi, fiecare lot primind cate o ratie dupa cum urmeaza:

- R1** - amestec de graunte si fan (4,5% din ratie) cu 13,5% PB, administrate la discretie;
- R2** - amestec de graunte si fan (4,5% din ratie) cu 16,5% PB, administrate la discretie;
- R3** (se utilizeaza frecvent in fermele de crestere a taurinelor din tara noastra) - 2,27 kg graunte pe zi cu 13,5% PB si fan de iarba, la discretie;
- R4** - 2,27 kg graunte pe zi cu 16,5% PB si fan de iarba, la discretie.

Va prezentam rezultatele in ordinea descrescatoare a performantelor viteilor; R2: 910 g spor mediu zilnic (smz); R1: 771 g smz; R4: 635 g smz; R3: 544 g smz.

Comparand ratiile 2 si 1, constatam ca sporul mediu zilnic este mai mare la viteii care au primit un amestec cu 16,5% PB, comparativ cu cei care au primit un amestec cu numai 13,5% PB. Acelasi lucru observam comparand si ratiile 4 si 3.

In cazul ratiilor 2 si 3, observam ca R2: amestec de graunte si fan cu 16,5% PB, administrat la discretie, au asigurat 910 g smz, iar R3: 2,27 kg graunte cu 13,5% PB plus fan de iarba, administrat la discretie, au asigurat 544 g smz.

Concluzia: daca administram viteilor dupa intarcare, la discretie, o ratie alcatuita din concentrate bogate in proteina, limitand consumul de fan, obtinem un spor mediu zilnic cu 67% mai mare.

În al doilea experiment s-au verificat 96 de vitei masculi intarcati, din rasa Holstein, cu masa corporala medie de 80,1 kg, impartiti in patru loturi, carora li s-au administrat patru ratii diferite, avand un continut similar de PB, de 16,5%, dupa cum urmeaza:

- R1** - amestec de graunte si 5% fan de iarba tocat, administrate la discretie;
- R2** - amestec de graunte si 15% fan de iarba tocat, administrate la discretie;
- R3** - amestec de graunte si 5% coji de seminte de bumbac, administrate la discretie;
- R4** - amestec de graunte si 15% coji de seminte de bumbac administrate la discretie.

Rezultatele arata ca nu au existat diferente semnificative intre cele patru ratii, cu toate ca portiile cu fan

de iarba au adus un spor mediu zilnic mai mare decat ratiile cu coji de seminte de bumbac. Sporul mediu zilnic la cele patru loturi de vitei s-a situat intre 862 g si 1043 g.

CONCLUZII SI RECOMANDARI

â€¢ Limitarea cantitatii de fan administrate viteilor are efecte benefice asupra performantelor de crestere. Tineti minte ca prea multe furaje de volum, asa cum este fanul, reduce consumul voluntar de hrana al animalelor cu capacitate ruminala limitata.

â€¢ Administrati o cantitate suficienta de proteina viteilor intarcati, pentru a profita de capacitatea mare de crestere a celor de varsta tanara.

â€¢ Pentru viteii intarcati este bine sa amestecati grauntele sau granulele de furaj combinat care au concentratie mare de proteina cu fanul tocat grosier, pentru a obtine un furaj unic care sa nu contina mai putin de 16,5% proteina bruta.

â€¢ Atunci cand se administreaza la discretie un amestec de graunte si de fan, proportia de 5% pana la 15% fan poate determina sporuri satisfacatoare de crestere la vitei.

â€¢ Utilizarea unor cantitati prea mari de furaje concentrate (graunte) in perioada de crestere de 4-6 luni conduce la ingrasarea viteilor, ceea ce are efecte negative, mai ales asupra vitelelor din rasele de lapte si mixte, care vor produce o cantitate mai mica de lapte pe viata productiva.

STIATI CA ...

â€¢ Fanul administrat la discretie poate sa tina de foame viteilor, dar nu determina performantele de crestere dorite;

â€¢ Cojile semintelor de bumbac sunt recunoscute ca avand o valoare nutritiva foarte mica si un continut ridicat de celuloza care nu poate fi digerata in rumen.

Ludovic Cziszter